

U s n e s e n í

Vrchní soud v Olomouci projednal ve veřejném zasedání konaném dne 4. ledna 2017 odvolání obžalovaného Ing. Jaroslava J. [redacted] nar. [redacted], proti rozsudku Krajského soudu v Brně – pobočka ve Zlíně, ze dne 13.10.2016, č.j. 68 T 9/2016-337, a rozhodl takto:

Podle § 256 tr. ř. se odvolání obžalovaného Ing. Jaroslava J. [redacted] z a m í t á .

O d ů v o d n ě n í :

Napadeným rozsudkem Krajského soudu v Brně – pobočka ve Zlíně, ze dne 13. 10. 2016, č. j. 68 T 9/2016 – 337, byl obžalovaný Ing. Jaroslav J. [redacted] uznán vinným spácháním přečinu vyhrožování s cílem působit na úřední osobu podle § 326 odst. 1 písm. a) odst. 2 tr. zákoníku a pokusu zvlášť závažného zločinu vraždy podle § 21 odst. 1 tr. zákoníku, § 140 odst. 2, odst. 3 písm. d) tr. zákoníku, jichž se měl dopustit tím, že

1. ačkoliv mu dne 11. 1. 2016 v době kolem 15:30 hodin zanechal vykonavatel soudního exekutora Pavel M. [redacted] nar. [redacted], na vstupních dveřích do jeho bytu v [redacted] v sedmém patře panelového domu č. p. [redacted] písemnou výzvu s uvedením telefonního čísla, aby vykonavatele soudního exekutora neprodleně kontaktoval ve věci exekuce, která byla proti němu jakožto povinnému vedena na základě rozhodnutí Okresního soudu ve Zlíně spisové značky 25 EXE 3345/2015-11 a exekučního příkazu spisové značky 103 EX 45306/15/18, toto neučinil, nereagoval ani na předchozí výzvy ani telefonáty vykonavatele soudního exekutora, přičemž dne 12. 1. 2016, poté, co v době od 8:55 hodin nereagoval na zvonění, bouchání na vstupní dveře do jeho bytu a slovní výzvy vykonavatele soudního exekutora Pavla M. [redacted] vstupní dveře mu neotevřel a Pavel M. [redacted] spolu s asistentem soudního vykonavatele Romanem K. [redacted] nar. [redacted], násilně tyto dveře v 9:02 hodin překonali, vešli na chodbu jeho bytu, dále bouchali na uzamčené dveře pokoje, ve kterém se nacházel, hlasitě prohlašovali, že jsou exekutoři, vyzývali jej, aby dveře odemkl a spolupracoval s nimi, opětovně nereagoval a namísto toho vzal do rukou svou legálně držanou krátkou samonabíjecí pistolí vzor 45, ráže 6,35

mm Browning, výrobce ČZ Strakonice, výrobního čísla 37817, a poté, co vykonavatel a asistent soudního exekutora násilně v čase 9:06 hodin otevřeli i dveře pokoje, ve kterém se nacházel, touto pistolí stojíc uprostřed místnosti na ně namířil v úmyslu je zastrašit, kdy oba exekutoři z obavy o svůj život z chodby jeho bytu utekli do mezipatra přístupového schodiště, přičemž tímto protiprávním jednáním znemožnil provedení soupisu svého movitého majetku v rámci exekučního řízení vedeného na základě shora uvedených rozhodnutí,

2. krátce po shora uvedeném jednání, v době, kdy se vykonavatel soudního exekutora Pavel M. [redacted] vrátil zpět ke vstupním dveřím do jeho bytu, ve stejné době volal na tísňovou linku 158, a hlasitým projevem popisoval situaci, která nastala, v momentu, kdy Pavel M. [redacted] stál těsně u vstupních dveří jeho bytu a horní polovinou těla se nahýbal do chodby bytu, a s vědomím, že se zde Pavel M. [redacted] nachází, v čase 9:07:39 jednou vystřelil ze shora popsané zbraně skrze zavřené dveře pokoje, ve kterém se nacházel, směrem k místu, kde se v tu dobu nacházel Pavel M. [redacted] kdy střela prošla středem uzavřených dveří obývacího pokoje ve výšce 133,5 cm od podlahy šikmo ve směru ke vstupním dveřím, ve kterých se v tu dobu nacházel Pavel M. [redacted] minula jeho tělo o 69 – 71 cm, prošla skrze dveře do koupelny a skončila ve zdi za umakartovým jádrem koupelny, kdy pouze shodou šťastných náhod nedošlo k zasažení Pavla M. [redacted], přičemž s tím, že Pavel M. [redacted] mohl být tímto výstřelem zasažen ve výšce 133,5 cm tedy ve výšce, ve které se u dospělého jedince nacházejí životně důležité orgány, musel být srozuměn, stejně jako s tím, že tímto jednáním mohl způsobit Pavlu M. [redacted], jakožto úřední osobě, smrt.

Za to byl odsouzen podle § 140 odst. 3 tr. zákoníku za použití § 43 odst. 1 tr. zákoníku, § 58 odst. 1, odst. 3 tr. zákoníku k úhrnnému trestu odnětí svobody v trvání 12 let, pro jehož výkon byl podle § 56 odst. 3 tr. zákoníku zařazen do věznice s ostrahou. Podle § 70 odst. 2 písm. a) tr. zákoníku byl obžalovanému uložen trest propadnutí věci, a to samonabíjecí pistole výrobce ČZ Strakonice v. č. 37817, vzor 45, ráže 6,35 mm Browning, 1 ks kovového zásobníku ke zbrani, 22 ks nábojů ráže 6,35 mm Browning výrobce Selliera Bellot.

Rozsudek nenabyl právní moci, neboť byl napaden včas a řádně podaným odvoláním ze strany obžalovaného Ing. Jaroslava J. [redacted] Toto odvolání bylo písemně odůvodněno prostřednictvím jeho obhájkyne Mgr. Soni Kozové a směřovalo do všech výroků napadeného rozsudku.

Namítal, že má za to, že na základě výsledků provedeného dokazování před soudem prvního stupně nelze vůbec spolehlivě bez rozumných důvodů a důvodných pochybností uzavřít, že se staly skutky uvedené v obžalobě státního zástupce Krajského státního zastupitelství v Brně – pobočky ve Zlíně a kladené mu za vinu z důvodů jeho úmyslného jednání, a to v jakémkoliv formě úmyslu. Soud prvního stupně provedl procesně dokazování v odůvodněném rozsahu zahrnujícím prostá východiska, zejména z oblastí technické, balistické a z oblastí psychiatrické

a psychologické pro objasnění okolností činností, za něž byl pak podle právního názoru soudu uznán vinným. S právním názorem soudu vedoucím k jeho odsouzení za úmyslné trestné činy kladené mu za vinu se nemůže ztotožnit. Podle jeho názoru nebyl prokázán jeho úmysl, a to v jakékoliv formě, konat proti konkrétním osobám, což jsou uvedení svědci M a K za konkrétním cílem maření exekuce prostřednictvím likvidace exekutorů. Má za to, že soud vycházel zejména z toho, že je dlužník a jako takový je schopen chovat se úmyslným způsobem kladeným mu za vinu. Tento jeho důvodný závěr je dán rozsahem, ve kterém se věnuje odůvodnění rozsudku dluhovým záležitostem. Tyto pak jednoznačně spojuje dle svého právního závěru s úmyslným jednáním. Vůbec nebere v potaz skutečnost, že obžalovaný pracuje prokazatelně všemi silami k úhradě nařízených exekucí. Proběhlá dokazování nepřinesla žádný důkaz vyvracející jeho konzistentní tvrzení, že jednal ve vzniklé situaci, jak tvrdí, a to v podvědomé sebeobraně, a nikoliv v úmyslném vědomém útoku na život jiné osoby. Důvody jeho reakcí, které naprosto nebyly v příčinné souvislosti spolu s neprokázaným úmyslem vyhrožovat a vraždit, jsou soudu prvního stupně známy, zejména z konzistentních výpovědí obžalovaného v průběhu jak přípravného řízení, tak hlavního líčení. V závěrech zpracovaných znaleckých posudků na osobu obžalovaného, jednak z oboru zdravotnictví, odvětví psychiatrie na str. 12 odůvodnění rozsudku a jednak z oboru zdravotnictví, odvětví klinická psychologie na str. 13 odůvodnění rozsudku. V odůvodnění rozsudku na str. 18 konstatuje soud hodnověrnost výpovědí svědků M a K. Obžalovaný má za to, že stejné konstatování měl učinit soud rovněž u jeho osoby v souladu se závěry výše uvedených znaleckých posudků. Toto soud neudělal a přes závěry znaleckých posudků se přiklonil k právnímu názoru, že jeho jednání bylo úmyslné, když znal totožnost svědků, to je vykonavatelů soudního exekutora, resp. jednoho vykonavatele a jednoho zaměstnance exekutora, a proto vyhrožoval a pokusil se provést vraždu. I přesto, že soud označuje znalecký posudek o jeho duševním stavu jako pregnantní, dostačující a bez potřeby jeho doplnění, přesto ignoruje jeho závěr o věrohodnosti obžalovaného o tom, že je schopen správně vnímat, zapamatovat si a reprodukovat prožité události.

V odůvodnění rozsudku soud vzal rovněž pouze okrajově na vědomí všechny zprávy o pověsti obžalovaného, o jeho chování jak na veřejnosti, tak v zaměstnání. On sám chodí do zaměstnání zejména proto, aby postupně umořoval své dluhy, které má, a které zcela sám nezavinil. Z jeho mzdy jde většina peněz na umořování dluhů a jemu samotnému mnoho nezbyvá. Žije velmi skromně, má pouze základní věci potřebné k životu, ale staví se k jejím závazkům čelem a snaží se je splácet. Je pravdou, že s úhradou dluhu, pro nějž jej navštívili svědci Medera a Krivčík, mu pomohla matka. Práce, do které chodí, je pro něj fyzicky náročná, ale přesto ví, že jí potřebuje. Soud při svém hodnocení podceňuje jeho pracovní ohodnocení, v němž je hodnocen jako jeden z nejspolehlivějších pracovníků. Má za velmi důležité, že soud nevezl v potaz skutečnost, že soudní vykonavatelé jsou nadáni velkou pravomocí danou jim zákonem, avšak tato pravomoc vstup do bytu bez vědomí a asistence majitele musí být vyvážena rovněž velkou důvodností a odpovědností za takové jednání. On sám se nikdy úmyslně osobně nevyhýbal kontaktu s exekutorem. Dobře věděli, že vede řádný pravidelný život, věděli, kde je možné jej osobně kontaktovat,

zejména na pracovišti, a přesto zvolili tuto metodu nedůvodného násilného vniknutí do jeho bytu, a to s následky, které jsou pro něj fatální. Museli dobře vědět, že jeho jediný zdroj příjmů je z jeho mzdy a s ohledem na výši jeho dluhů nemohli očekávat, že se v jeho bytě nachází movité věci, jež by bylo možno pro jejich účely sepsat.

Vystřelil v bytě v uzavřeném pokoji se zavřenými dveřmi bez výhledu a zamíření na jakoukoliv osobu, neviděl nikoho, koho by mohl svou střelou zasáhnout a neměl jakýkoliv úmysl kohokoliv zasáhnout, ale varovat. Jednal v panice, hrůze, afektu, iracionálně a domníval se, že v sebeobraně. Je mu kladeno za vinu, že nereagoval na písemnou výzvu, kterou na jeho dveřích zanechal svědek M kdy v této souvislosti je domyšleno, že o jejich příchodu, tedy příchodu exekutorských vykonavatelů věděl. On sám je samotář, nežije ve spěchu a musí uznat, že byl k některým úkolům až laxní. Proto i papír, který skutečně na dveřích našel před odchodem z bytu na noční směnu dne 11.1.2016, sňal ze dveří a nečetl jej. Jednak spěchal na čas, aby nezdržoval kolegu, se kterým jezdí do práce, a jednak jej odložil do bytu a nebral jej s sebou. Po příchodu z noční směny byl unavený a písemnou výzvu již nečetl. O příchodu vykonavatelů, resp. jednoho vykonavatele a jednoho zaměstnance exekutora, neměl ani ponětí. Na tuto skutečnost lze pohlížet z lidského hlediska, jeho přístup a jednání není vyloučené, ani nelidské a nevymyká se ničemu, co by bylo nepochopitelné. Naopak soud však bere za prokázané a nemá k tomu jediný důvod, že byl s jejich příchodem tímto seznámen, resp. musel být seznámen a jeho jednání vůči nim bylo promyšlené. Exekucím je vystaven posledních deset let. Bere je jako nepřijemnou součást svého života, ale nejsou pro něj likvidační. Není vyloučeno, že tak skromně, jako žije on, by žil i kdyby exekuce neměl. Je skromný člověk a záleží mu spíše na jiných hodnotách, než na materiálních statcích. Podle jeho soudu není možné nazírat na sled událostí z jiného, než jeho pohledu.

Soud se ztotožňuje s ideálními situacemi, s ideálním během věcí tak, jak by podle něj měly události plynout, bez respektu ke způsobu života obžalovaného, bez respektu k jeho pohnutkám, bez respektu k jeho upřímné lítosti. Celou situaci považuje za neprosto nešťastnou souhru událostí, kdy část z nich neměl pod kontrolou, protože se dostal do panického stavu strachu o svůj život. Bránil se, bál se, bez jakékoliv přípravy a bez jakékoliv úmyslu kohokoliv vraždit. Soud neměl důvod na základě provedené dokazování nevyhovět žádostem jeho právní zástupkyně na to, aby při povinnosti použití zásady in dubio pro reo jej zprostil obžaloby pro přečin vyhrožování s cílem působit na úřední osobu, neboť nebylo prokázáno, že se skutek, kladený mu za vinu, skutečně stal. Dále soud prvního stupně nevyhověl další žádosti o upuštění od obžaloby pro zločin vraždy ve stadiu pokusu a skutek překvalifikoval ať už jako pokus zabít, nebo jako pokus těžkého ublížení na zdraví s nedbalostí. Je skutečností, že při setrvání soudu prvního stupně na stávající kvalifikaci jeho trestné činnosti, byť při stanovení pod spodní hranici trestní sazby ve výši dvanácti let, je pro něj likvidační. Rovněž zdůraznil, že tento nepřiměřený trest odnětí svobody postrádá podstatné odůvodnění jeho uložení. Jedná se o ochranu společnosti před pachatelem závažné úmyslné trestné činnosti a převýchovu pachatele závažné úmyslné trestné činnosti. Má za to, že na základě zpracovaných a výše uvedených znaleckých posudků tato kritéria nespĺňuje. Po

celou dobu, po kterou probíhá trestní stíhání jeho osoby, chodí i nadále do zaměstnání, vede řádný život a nebyla na něj v souvislosti se skutky, z nichž byl obžalován, uvalena vazba. Není pro společnost žádnou hrozbou. Je vzdělaný muž s intelektuálními zálibami. Nutnost jeho převýchovy ve věznici s ostrahou je neadekvátní a nepřiléhavá celé situaci.

Závěrem písemně podaného opravného prostředku navrhl, aby Vrchní soud v Olomouci, jako soud odvolací, zrušil napadený rozsudek Krajského soudu v Brně – pobočky ve Zlíně, podle § 258 odst. 1 písm. e) tr. ř. ve výrocih o vině, trestu a propadnutí věci, týkající se jeho osoby a podle § 259 odst. 3 tr. ř. ve věci rozhodl sám.

U veřejného zasedání odvolacího soudu obhájkyň setrvala na námitkách prezentovaných v písemně podaném opravném prostředku, obžalovaný se s těmito námitkami ztotožnil.

Intervenující státní zástupce z vrchního státního zastupitelství ve svém vyjádření k podanému odvolání uvedl, že obhajoba kontinuálně od prvopočátku prezentuje stejnou verzi skutkového děje, o kterou se opírá. Nepřináší nic, co by zásadním způsobem mohlo změnit stav důkazní situace a domáhá se víceméně přehodnocení stávajících důkazů ve prospěch obžalovaného. Není pochyb o tom, že nalézací soud provedl veškeré dostupné důkazy, které považoval za relevantní, zjistil skutkový stav tak, aby o něm nepanovaly pochybnosti. Vina obžalovaného byla dostatečně prokázána, jednak výpověďmi dotčených exekutorů, kamerovým systémem, znaleckými posudky a dokonce i vyšetřovacím pokusem k akustickým poměrům v místě samém, z čehož vyplynulo, že obžalovaný musel slyšet výzvy exekutorů a musel vědět, že se o exekutory jedná. Skutkové závěry učiněné prvním soudem jsou zcela přílehavé a správné je i hmotněprávní posouzení skutku. Na rozdíl od obhajoby se domnívá, že soud přistoupil k hodnocení věci poměrně benevolentně, protože přiznává obžalovanému prvek účinné lítosti, ač je zřejmé, že trestnou činnost popírá. Popírá i všechny rozhodující okolnosti, které zakládají právní kvalifikaci jeho jednání, a doznává se pouze k tomu, co zapřít nelze, tedy že měl zbraň a střílel. Nelze to považovat za účinnou snahu po nápravě a opravdovou lítost. Přesto soud tuto okolnost zohledňuje v jeho prospěch. Kdyby se byl obžalovaný trefil, kdo by hledal důvody pro snížení zákonné trestní sazby pod dolní hranici, kdo by hledal způsob, jak zmírnit výkon uloženého trestu? Má za to, že trest, tak, jak byl uložen, a snaží se zohlednit jakési tíživé postavení pachatele v době činu, které si zavinil sám, je spíše mírnější, proto by nemělo být obhajobě vyhověno, neboť odvolání nemá naději na úspěch. Navrhl jeho zamítnutí ve smyslu § 256 tr. ř.

Z podnětu podaného odvolání přezkoumal Vrchní soud v Olomouci, jako soud odvolací, podle hledisek § 254 odst. 1, odst. 2 tr. ř. zákonnost a odůvodněnost všech výroků napadeného rozsudku, jakož i správnost postupu řízení, které vydání rozsudku předcházelo, a dospěl k následujícím závěrům.

Samotné řízení, které předcházelo vydání napadeného rozsudku, netrpí procesními vadami, jež předpokládá ustanovení § 258 odst. 1 písm. a) tr. ř., neboť byla respektována příslušná ustanovení trestního řádu, zejména tak, jež se týkají zahájení trestního stíhání, dodržení práva na obhajobu, kdy obžalovaný měl z důvodu nutné obhajoby od počátku ustanoveného obhájce, který se zúčastňoval provádění procesních úkonů již v průběhu přípravného řízení. Obžalovanému byla opakovaně dána možnost, aby se vyjádřil ke všem skutečnostem, které mu byly kladeny za vinu usnesením o zahájení trestního stíhání. Byla zachována také zásada totožnosti skutku a obžaloba byla podána pro skutky, které byly obsaženy v usnesení o zahájení trestního stíhání.

Hlavní líčení před soudem prvního stupně, jakož i předtím přípravné řízení, probíhalo za osobní účasti obžalovaného a dostatečně respektovalo zásadu ústnosti (§ 2 odst. 1 tr. ř.) a bezprostřednosti (§ 2 odst. 12 a § 220 odst. 1 tr. ř.) při provádění důkazů, když svědci, jejichž osobní výslech před soudem prvního stupně byl nezbytný pro náležité objasnění věci a byl reálně možný, byli osobně slyšeni a ostatní důkazy, jež byly opatřeny až již ve stadiu přípravného řízení, či řízení před soudem prvního stupně, byly provedeny v souladu s ustanovením hlavy páté trestního řádu.

Nalézací soud postupoval při utváření skutkových závěrů transparentně a v odůvodnění napadeného rozsudku se zabýval významnou částí skutečností rozhodných pro závěr o vině obžalovaného. Dovodil také z provedených důkazů odpovídající skutková zjištění a jednání obžalovaného kvalifikoval podle odpovídajících hmotněprávních ustanovení zvláštní části trestního zákoníku.

Soud prvního stupně byl ostatně povinen postupovat důsledně podle ustanovení § 2 odst. 5 tr. ř. a zjistit skutkový stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti v rozsahu nezbytném pro jeho rozhodnutí. Dále v souladu s ustanovením § 2 odst. 6 tr. ř. musí všechny provedené důkazy hodnotit podle svého vnitřního přesvědčení založeného na pečlivém uvážení všech okolností případu jak jednotlivě, tak v jejich souhrnu, přičemž v tomto postupu je zobrazena zásada volného hodnocení důkazů. Tento princip je zásadní pro rozhodnutí, které důkazy soud provede, popř. zda a nakolik se jeví nezbytným stav dokazování doplnit z hlediska dosaženého základního cíle, tedy zjištění skutkového stavu věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, a to v rozsahu nezbytném pro rozhodnutí orgánů činných v trestním řízení v konkrétním stadiu trestního řízení. Takovému hodnocení důkazů musí být učiněno z hlediska závažnosti důkazů, dále je třeba vyloučit důkazy nepodstatné, tedy takové, z nichž nelze učinit poznatky o předmětu dokazování a poté je nutno důkazy posuzovat z hlediska zákonnosti, tedy zda důkazy byly provedeny v souladu s procesními předpisy a zda nelze v důkazním řízení sledat pochybení, která by měla povahu podstatných vad řízení. Důkazy je třeba podrobit hodnocení z hlediska věrohodnosti a pravdivosti na základě analýz jednotlivých důkazů pocházejících jak ze samotného konkrétního důkazu, tak z jeho hodnocení ve vztahu k dalším provedeným důkazním prostředkům. Tato zásada je vybudována na vnitřním přesvědčení orgánů činných v trestním řízení, přičemž není a nesmí být

projevem libovůle nebo svobody tohoto orgánu, ale musí být vyjádřena jen na přísně logickém základě, opírajícím se o právní vědomí a všestranné a hluboké zhodnocení důkazů v jejich vzájemných souvislostech s přihlídnutím ke všem okolnostem případu, jestliže takové hodnocení je obsaženo v odůvodnění rozhodnutí, není možno shledat uvedené hodnocení důkazů chybným a nelze považovat za potřebné opakování jednotlivých důkazů, či doplnění skutkových zjištění odvolacím soudem, který je pak tímto hodnocením vázán (§ 263 odst. 7 tr. ř.). Podle názoru odvolacího soudu takovýmto způsobem krajský soud v dané věci ve všech směrech důsledně postupoval. O úplnosti dokazování ostatně svědčí i ten fakt, že ani odvolatel, event. státní zástupce, nenamítají kusost či neúplnost provedeného dokazování a nedomáhají se jeho doplnění.

Nalézací soud nepochybil, pokud své skutkové závěry opřel o výpovědi svědků Pavla M. a Romana K. zaměstnanců exekutorského úřadu v Přerově, kteří opakovaně, neměnným způsobem a nezávisle na sobě vypovídají o rozhodných skutečnostech, tedy kdy a z jakých důvodů se dostavili do Napajedel k bytu obžalovaného. Shodně popisují způsob, jakým obžalovaného vyzývali k otevření bytu. Prezentovali se jako exekutorští vykonavatelé a poté přikročil svědek Pavel M. k odstranění štítků kliky a vložky zámku vstupních dveří bytu obžalovaného, což mimo jiné z části potvrzuje i svědek Jindřich P. – soused obžalovaného, který jednání obou zaměstnanců exekutorského úřadu sledoval. Po překonání vstupních dveří svědci M. a K. zjistili, že dveře do pokoje (nalevo od vstupních dveří bytu) jsou rovněž uzamčené, proto po marných výzvách obžalovanému svědek M. přikročil také za pomoci příslušného nářadí k překonání zámku dveří do pokoje, za kterými se nacházel obžalovaný. Po jejich otevření spatřil svědek K. v přítmi pokoje siluetu obžalovaného, který v napjaté ruce držel zbraň a mířil směrem ke dveřím, kde oba svědci stáli. Oba v důsledku toho neprodleně opustili byt a po krátkém vyjádření situace svědek M. zavolal policii, se kterou pomocí mobilního telefonu byl od tohoto okamžiku ve spojení, přičemž hovor z jeho strany byl hlasitý a zřetelný. Vzápětí se svědek M. vrátil pro schránku s nářadím, která se nacházela v chodbičce bytu obžalovaného za částečně otevřenými vstupními dveřmi bytu obžalovaného, proto vstoupil do zmíněné chodbičky, vzal nářadí a v okamžiku, kdy přivíral vstupní dveře a částí těla byl nakloněn do chodby bytu, se ozval výstřel.

Shora uvedené skutkové okolnosti vyplývající z výpovědi svědků M. a K. potažmo svědka P. jsou významným způsobem verifikovány důkazem objektivního charakteru, jakým jsou videozáznamy pořízené samotnými svědky M. a K. jako nezbytná součást provádění úkonu exekutorského vykonavatele. Z těchto záznamů se podává podrobně a ilustrativně, jakým způsobem se zaměstnanci exekutorského úřadu před bytem obžalovaného představili a prezentovali, kdy výslovně, hlasitě a znatelně prohlašovali, že se jedná o exekuci, při překonávání zámku vstupních dveří postupoval svědek M. šetrným způsobem a celý průběh tohoto úkonu ve vztahu k obžalovanému probíhal zcela korektním způsobem a za maximálního šetření práv obžalovaného.

Pokud obžalovaný tvrdí, že se cítil ohrožen, neboť se domníval, že se jedná o „lupiče“, byla tato část jeho obhajoby spolehlivě vyvrácena, zejména již zmíněnými videozáznamy, jež pořídili svědci M. a K., z nichž vyplývá jak se oba dva představili a prezentovali na místě činu a dále je verifikována také vyšetřovacími pokusy na místě samém, v rámci něhož bylo zjištěno, že zvonění a klepání na vstupní dveře bytu obžalovaného, jakož i hlasitý slovní projev před vchodovými dveřmi bytu obžalovaného, jsou v bytě zřetelně slyšitelné a s ohledem na rozdílné akustické podmínky uvnitř bytu, na chodbě a na schodišti, lze také celkem snadno rozpoznat, jestli se zvuky šíří z bytu či prostoru před bytem, kde se zvuk více rozléhá.

Také tvrzení obžalovaného v tom směru, že v době krátce po probuzení z hlubokého spánku po noční smně byl dezorientován, v polospánku, nevnímal, co se děje, byl slyšel, co se děje, byl ve stavu paniky a strachu, zejména při opakovaném vstupu svědka M. do bytu obžalovaného, když se domníval, že jde o opakovaný útok, proto vystřelil a vystřel považuje za varovný, je provedenými důkazy vyvráceno. Otázku týkající se vědomí obžalovaného Ing. Jaroslava J. v průběhu obou skutků, které jsou mu kladeny za vinu, řeší především znalecký posudek z oboru zdravotnictví, odvětví psychiatrie a klinické psychologie, podle nichž procesy vnímání obžalovaného jsou zbrklé a nedůsledné a v důsledku nich se může dopustit chyb v úsudku i zbrklých reakcí. Jestliže obžalovaný uvádí, že se činu dopustil ve stavu polobděllosti či polospánku, vyvrací znalec psychiatrie a psycholog toto tvrzení s tím, že pokud by tomu tak bylo a obžalovaný se nacházel v tzv. „spánkové opilosti“ byla by u něj zpomalena motorika, myšlení, narušena orientace, působil by zmateně, vrávoral by a měl by tendenci k pádům. Zároveň u obžalovaného připustil přítomnost prostého afektu při současném vyloučení patického afektu. I přesto, že obžalovaný považoval situaci za život ohrožující a prožíval úzkost, jednal zcela racionálně, když se oblékl, nasadil si brýle, vzal zbraň, nabil ji a v tichosti vyčkával na to, až osoby vstoupí do pokoje. Dále následoval výstřel z postele, když byl přesvědčen, že osoby se do bytu vrací.

Samotný výstřel ze zbraně obžalovaného, který je příčinou nejpřísněji trestného jednání, pro které je obžalovaný stíhán, se odehrál za situace, kdy se obžalovaný nacházel v pokoji svého bytu za zavřenými dveřmi a naopak poškozený svědek M. se do bytu vracel pro nářadí a v době výstřelu z chodby bytu vycouval a přivíral vstupní dveře a současně komunikoval s policií prostřednictvím mobilního telefonu. Byl se poškozený nenacházel v době výstřelu v zorném poli obžalovaného jako střelce a střelba tedy nemohla být přesně mířená, přesto z hluku, který směřovala přes dveře pokoje a chodbu do dveří koupelny a zůstala zaklíněna v umakartovém jádru koupelny. Obžalovaný tedy mířil do míst, kde tušil přítomnost jedné či dvou osob, které předtím spatřil ve dveřích pokoje. Zmíněné „tušení“ přítomnosti alespoň jedné osoby v chodbě bytu obžalovaného, vyplývá z hluku, který působil svědek M. při vstupu do chodby bytu a také ze skutečnosti, že v té době kontinuálně komunikoval s Policií ČR. Z nastalé situace bylo proto obžalovanému zřejmé, že střelba může zasáhnout osobu nacházející se v chodbě bytu a s ohledem na výšku dráhy střely od země (podlahy bytu) přibližně 133 cm, pokud by tato střelba zasáhla osobu poškozeného, mohlo by dojít k zásahu životně důležitých orgánů, jež

se nacházejí zejména v dutině hrudní. Pro shora uvedený závěr svědčí i směr dráhy střelby, která nebyla mířena rovně (kolmo) proti dveřím pokoje, jež byly zavřené, ale byla mířena šikmo směrem doprava z pohledu střelce a prošla tedy poměrně značnou částí vstupní chodby bytu a minula poškozeného M. o cca 69 cm. Obžalovaný tedy byl nepochybně srozuměn s tím, že v případě, že zasáhne osobu, jež se nachází v chodbě bytu, byť ji přímo neviděl a byl tedy s případným způsobením zranění, a to i s fatálními následky, srozuměn.

Jestliže obžalovaný v rámci svého vyjádření před odvolacím soudem zmínil, že mohlo jít o náhodný výstřel, poukazuje Vrchní soud v Olomouci na znalecký posudek z oboru kriminalistiky, odvětví balistika, jehož předmětem bylo mimo jiné i zkoumání zbraně obžalovaného. Kromě závěru, že zbraň je střelbyschopná, se z posudku také podává, že zbraň nebyla náležitě udržována, v důsledku čehož při zkušební střelbě docházelo k tzv. „selhané“, aby zbraň vystřelila, bylo třeba spoušť relativně déle podržet. Teprve po ošetření zbraně pomocí oleje se činnost pistole z pohledu „selhaných“ podstatně zlepšila. Uvedené skutečnosti tedy prakticky vylučují náhodný výstřel.

Nalézací soud, potažmo orgány činné v přípravě řízení, nepochybily, pokud jednání obžalovaného rozfázovaly do dvou útoků (skutků). První z nich vykazující znaky přečinu vyhrožování s cílem působit na úřední osobu podle § 326 odst. 1 písm. a), odst. 2 tr. zákoníku, který počíná kritického dne neuposlechnutím výzvy exekutorského vykonavatele před bytem obžalovaného a končí útěkem svědků M. a K. poté, co spatřili v otevřených dveřích pokoje bytu obžalovaného nějakou osobu mířící na ně zbraní. Obžalovaný věděl, že jde o osoby nadané zvláštním oprávněním v rámci exekutorské činnosti, tedy úřední osoby, které vstoupily do bytu v souvislosti s oprávněním a plněním účelu exekutorské činnosti jako takové. Samotná pohrůzka střelnou zbraní, byť nebyla provázena žádným verbálním projevem, ale namířením zbraně proti jejich osobám, v nich nepochybně vyvolala obavu o život a zdraví, v důsledku čehož neprodleně opustili byt obžalovaného a svědek M. se vzápětí telefonicky spojil s policií.

Obžalovaný v úmyslu působit na úřední osobu onou výhrůzkou zbraní naplnil skutkovou podstatu přečinu vyhrožování s cílem působit na úřední osobu podle § 326 odst. 1 písm. a), odst. 2 tr. zákoníku, čímž je zmíněný přečin dokonán a páčání skutku ukončeno.

Poté, co svědek M. po krátké době, když v mezidobí telefonuje na policii a komunikuje s ní, se vrací do chodby bytu obžalovaného pro nářadí a dochází k výstřelu, je nutno chápat jako další skutek. V tomto druhém skutku lze nepochybně na již shora uvedené skutečnosti spatřovat naplnění všech zákonných znaků pokusu zvlášť závažného zločinu vraždy podle § 21 odst. 1 k § 140 odst. 2, odst. 3 písm. d) tr. zákoníku. Zatímco v prvním případě jednal obžalovaný v úmyslu přímém, neboť to bylo z jeho strany chtěné, v případě pokusu zločinu vraždy jednal v úmyslu eventuálním. O trestní odpovědnosti obžalovaného v průběhu celého trestního řízení nevznikly žádné pochybnosti, když navíc byl na něj vypracován znalecký posudek

z oboru zdravotnictví, odvětví psychiatrie a klinické psychologie, z jejichž závěrů zcela jednoznačně a nepochybně vyplývá, že složky ovládací a rozpoznávací byly v době obou činů u obžalovaného plně zachovány. V tomto směru se ostatně vyjadřuje i svědek Marek N. – policejní vyjednávač, který relativně krátkou dobu poté, co se obžalovaný dopustil trestné činnosti, s ním hovořil a jeho reakce byly adekvátní situaci, přiměřené a působil spíše jako „pokleslý“ ze životní situace.

Odvolací soud se tak plně ztotožnil se skutkovými i právními závěry nalézacího soudu, který se správně vypořádal se všemi významnými aspekty posuzovaného případu. Odvolací senát Vrchního soudu v Olomouci tak rozhodl i se znalostí nálezu Ústavního soudu ČR, sp.zn. I. ÚS 3235/15, ze dne 26.4.2016, který řeší obdobnou problematiku (střelba přes zavřené dveře na zasahující policisty), avšak na rozdíl od případu, který řešil v daném nálezu Ústavní soud a v němž nebylo prokázáno, že tehdy obžalovaný věděl, že jde o policisty a domníval se, že jde o přepadení, v nyní projednávané věci Vrchního soudu v Olomouci bylo bezpečně prokázáno, že obžalovaný Ing. Jaroslav J. věděl, že jde o pracovníky exekutorského úřadu. Tato vědomost pramení nejen z předchozích písemných výzev ze dne 11.1.2016 a předtím ze dne 20.12.2015, ze skutečnosti, že je proti němu vedeno vícero exekucí, příslušných rozsudků Okresního soudu ve Zlíně a exekučního příkazu téhož soudu. Především mu to však bylo zřejmé z ústních výzev, které opakovaně prováděl svědek Pavel M. před vstupními dveřmi do bytu obžalovaného Ing. Jaroslava J. a posléze i v chodbě bytu před dveřmi do jeho pokoje.

Pro stručnost v podrobnostech odvolací soud odkazuje na odůvodnění napadeného rozsudku, které je přehledné, logické a úplné.

Odvolací námitky uplatněné obžalovaným v písemně podaném oprávněném prostředku jsou opakováním jeho obhajoby, kterou uplatnil v předchozích stadiích trestního stíhání, s nimiž se nalézací soud beze zbytku vypořádal.

Pochybení nebylo shledáno ani ve výroku o uložení trestu odnětí svobody a způsobu jeho výkonu. V této souvislosti soud prvního stupně plně respektoval ustanovení § 39 tr. zákoníku, když na straně jedné přihlédl k povaze a závažnosti spáchané trestné činnosti, k osobním, majetkovým a jiným poměrům obžalovaného Ing. Jaroslava J. k jeho dosavadnímu způsobu života i jeho chování po činu a také k účinkům a důsledkům, které lze očekávat od trestu pro budoucí život obžalovaného. Obžalovanému polehčovalo výrazným způsobem, že vedl do spáchaní trestné činnosti řádný a bezúhonný život, včetně veskrze kladných hodnocení zejména od zaměstnavatele (§ 41 písm. o/ tr. zákoníku), jakož i projevená lítost, včetně omluvných dopisů zaslaných oběma poškozeným (§ 41 písm. a/ tr. zákoníku). Jeho výpověď však není možno považovat za úplné a kající doznání, neboť podstatné skutečnosti, týkající se spáchaní trestné činnosti vytěšňuje i přesto, že jsou nepochybně prokazovány zejména již zmíněnými kamerovými záznamy pořízenými exekutorskými vykonavateli. Na druhé straně obžalovanému přitěžovalo, že se dopustil dvou úmyslných trestných činů (§ 42 písm. n/ tr. zákoníku). Procesní soud nepochybil, pokud současně aplikoval ustanovení § 58 odst. 1, odst. 3 tr.

zákoníku, byť mohl použít i ustanovení § 58 odst. 5 tr. zákoníku, a to s přihlédnutím k faktu, že trestná činnost zůstala ve fázi pokusu, i když to nebylo zcela závislé na vůli obžalovaného a také s přihlédnutím k motivaci jeho jednání, která je dána mimo jiné imanentními osobnostními vlastnostmi, a to zejména zbrklým vnímáním, které je provázáno zbrklými reakcemi, jeho osobnost se současně jeví jako neurotická, psychicky slabá, strukturovaná depresivně, s neefektivními mechanismy zvládání zátěže. Na druhé straně však obžalovaný nevykazuje žádné známky zvýšené agresivity, či sklony k trestnému jednání, event. jednání disociálnímu. Také možnosti jeho resocializace jsou příznivé. V důsledku shora uvedeného se proto užití zmínovaného ustanovení § 58 tr. zákoníku jeví jako případné, neboť vystihuje shora uvedená specifika případu, který je ve srovnání s obdobnými případy projednávanými v justiční praxi svým způsobem výjimečný.

Rovněž užití moderačního ustanovení § 56 odst. 3 tr. zákoníku pro zařazení obžalovaného k výkonu trestu odnětí svobody do mírnějšího typu věznice je s ohledem na stupeň narušení, resp. nenarušení obžalovaného a možnosti jeho resocializace, stavu věci odpovídající.

Případným je také uložení trestu propadnutí věci, a to krátké kulové zbraně specifikované ve výroku napadeného rozsudku, kterou obžalovaný použil ke spáchání trestné činnosti.

Vzhledem k tomu, že soud prvního stupně správně vyřešil otázku viny, trestu i způsobu jeho výkonu, bylo odvolání obžalovaného jako neúvodné podle § 256 tr. ř. zamítnuto.

Poučení: Proti tomuto rozhodnutí není další řádný opravný prostředek přípustný. Do dvou měsíců od jeho doručení je možno proti němu podat dovolání. Dovolání mohou podat nejvyšší státní zástupce pro nesprávnost kteréhokoli výroku rozhodnutí a obviněný pro nesprávnost výroku, který se ho bezprostředně dotýká. Obviněný může dovolání podat pouze prostřednictvím obhájce. Podání obviněného, které nebylo učiněno prostřednictvím obhájce, se za dovolání nepovažuje. Dovolání se podává u soudu, který ve věci rozhodl v prvním stupni (v daném případě u Krajského soudu v Brně – pobočka ve Zlíně). O dovolání rozhoduje Nejvyšší soud se sídlem v Brně. V dovolání musí být vedle obecných náležitostí podání (§ 59 odst. 4 tr. ř.) uvedeno, proti kterému rozhodnutí směřuje, který výrok, v jakém rozsahu i z jakých důvodů napadá a čeho se dovolatel domáhá, včetně konkrétního návrhu na rozhodnutí dovolacího soudu s odkazem na zákonné ustanovení § 265b odst. 1 písm. a) až l) tr. ř. nebo § 265b odst. 2 tr. ř., o které se dovolání opírá. Nejvyšší státní zástupce je povinen v dovolání uvést, zda je podává ve prospěch nebo v neprospěch obviněného. Rozsah,

v němž je rozhodnutí dovoláním napadáno, a důvody dovolání lze měnit jen po dobu trvání lhůty k podání dovolání.

V Olomouci dne 4. ledna 2017

JUDr. Vladimír R u t a r v. r.
předseda senátu

Za správnost vyhotovení:
Mgr. Lucie Pokorná

Mgr. Lucie
Pokorná

Digitálně podepsal Mgr. Lucie
Pokorná
DN: cn=CZ, ou=ČR - Vrchní soud v
Olomouci [Č 64124533], ou=424,
c=Mgr. Lucie Pokorná,
serialNumber=P489557,
title=zapsaná soudkyně
Datum: 2017.01.25 09:03:39 +01'00'